

LIETUVOS LYGINAMOSIOS
LITERATŪROS ASOCIACIJA

LITHUANIAN COMPARATIVE
LITERATURE ASSOCIATION

**LIETUVOS LYGINAMOSIOS LITERATŪROS ASOCIACIJA,
LIETUVIŲ LITERATŪROS IR TAUTOSAKOS INSTITUTAS**

Tarptautinė mokslinė konferencija

LITERATŪRA KONFLIKTŲ EPOCHOSE: IDEOLOGIJA IR ETIKA

2024 m. spalio 17–18 d.

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilnius

Paraiškų pateikimo terminas: 2024 m. gegužės 1 d.

Kontaktinis el. paštas: info@lila.lt

Konferencijos mokestis: EUR 50 (iki birželio 30 d.) / EUR 70 (iki rugpjūčio 31 d.),

Lietuvos lyginamosios literatūros asociacijos nariams: EUR 30.

Konferencijos kalbos: lietuvių, anglų.

Konferencija vyks Lietuvių literatūros ir tautosakos institute (Antakalnio g. 6, LT-10308 Vilnius, Lietuva). Bus galimybė dalyvauti ir nuotoliniu būdu.

1940 m. po sukrečiančios karo patirties Czesławas Miłoszas paskelbė esą „Apmąstymai apie gaisrų sezoną“, kurioje svarstė apie Europos pralaimėjimą ir pasaulio apokalipsę. Šiandienos suiručių akivaizdoje vėl aktualu grįžti prie šių klausimų refleksijos, aktualizuojant istorinių ir dabartinių konfliktų patirtis literatūroje.

Mąstant apie konfliktų literatūrą, pirmame plane atsiduria etinės ir ideologinės dichotomijos, komplikuoti santykiai tarp tiesos ir melo, autokratijos ir demokratijos, išlikimo ir mirties, humanizmo ir blogio, žmogaus kūno ir politinės galios, kolektyvinės ir individualios tragedijos, agresijos ir heroizmo, totalitarinės kontrolės ir kūrybinio gaivalo, *etc.* Siūlome pažvelgti į grožinę literatūrą kaip į mediumą, kuris padeda perteikti šias morališkai ir

psichologiškai sudėtingas patirtis. Taip pat akivaizdu, kad kinta patirties įrašymo į tekstus mechanizmai ir literatūros funkcijos, literatūra ima gravituoti link moralinės filosofijos ar istorinės edukacijos arba suklesti nauji žanrai, tokie kaip distopija, karo reportažas, aktualioji karo poezija.

Tarp konfliktų patirties ir jos verbalinės išraiškos veriasi didžiulis diskursyvinis plyšys, kuriame esminį vaidmenį vaidina ideologiniai ir etiniai aspektai. Kaip politinis diskursas ir totalitarinė kontrolė formuoja literatūrinį naratyvą? Koks santykis tarp literatūros estetinės vertės ir jos ideologinės funkcijos? Kaip literatūrinę kalbą veikia konfliktų tematikos vaizdavimas ir kokias retorines bei stilistines strategijas renkasi rašytojai? Ar literatūrinė raiška yra pajėgi adekvačiai perteikti traumą, jeigu autorius jos tiesiogiai nepatyrė?

Kviečiame svarstyti konfliktų literatūros problematiką neapsiribojant vien karinių konfliktų ir skirtingų politinių galių susidūrimo išprovokuotais literatūros tematikos ir raiškos klausimais. Organizatorių idėja – įtraukti į dialogo lauką ir literatūrines kovas, aktualizuojant literatūrinių srovių ir paradigmu sandūras, kurios keičia literatūrinį peizažą. Postmodernizmo epochoje, kai atrodo, kad nugalės vertybinis reliatyvizmas, ironija ir žaidimas, ir konfliktai atrodo iš principo negalimi, vis dėlto jie vyksta. Kaip socialinės medijos keičia literatūros vertinimą ar bendrai jos recepciją?

Ypač laukiami lyginamieji pranešimai, kurie gretintų kelias istorinių kataklizmų ir suiručių epochas, skirtingus literatūrinės kovos laukus arba konfliktų refleksiją skirtingų meno rūšių kūriniuose.

Siūlomos teminės gairės:

- Katastrofos ir katastrofizmas: nauja kalba naujiems laikams;
- Literatūros vaidmuo, vertė ir statusas socialinių-politinių lūžių laikotarpiu;
- Karų atmintis ir atminties karai literatūroje;
- Stilių kaita, vertybinių pasirinkimų radikalizacija, literatūros kanono peržiūra;
- Literatūrinė konjunktūra ir atminties politiką iškraipantys tekstai;
- Įvairios sovietmečio literatūros kontrolės ir jos įveikos formos: propaganda, cenzūra, vidinis cenzorius, Ezopo kalba;

- Literatūra kaip kultūrinės rezistencijos forma ideologinės indoktrinacijos sąlygomis
- Autentiškos / neautentiškos egzistencijos įrašymo į meną variantai;
- Susikalbėjimo, idėjų polilogo galimybės ir negalimybės (*miscommunication*);
- Kolonijinio mąstymo recidyvai postkolonijiniuose diskursuose;
- *Cancel* kultūra literatūros lauke;
- Literatūra konfliktų epochose: etinio vertinimo terpė
- Konfliktai ir socialinės medijos literatūros lauke (įtampa tarp grožinės literatūros ir socialinių medių, tarp profesionaliosios kritikos ir *bookstagramerių* ir kt.);
- Ateities konfliktai: dirbtinio intelekto iššūkiai autentiškai literatūrai ir literatūros kūrejams.
- Distopijų žanro suklestėjimas; apokaliptiniai ir postapokaliptiniai vaizdiniai; katastrofų išgyvenimo ir valdymo tematika literatūroje.

Lauksime 150–200 žodžių santraukų dvidešimties minučių pranešimams ir trumpos biografijos el. paštu info@illa.lt iki 2024 m. gegužės 1 d. **Registruojantis prašome nurodyti, ar konferencijoje dalyvausite gyvai, ar nuotoliniu būdu.**

Straipsniai anglų k., parengti konferencijos pranešimų pagrindu ir atrinkti Mokslinio organizacinio komiteto, bus publikuojami recenzuojamame tęstiniame mokslo žurnale *Acta litteraria comparativa*.

Mokslinis komitetas

Dr. Karolina Bagdonė

Dr. Gintarė Bernotienė

Doc. dr. Dalia Jakaitė

Doc. dr. Eglė Keturakienė

Prof. dr. Mindaugas Kvietkauskas

Dr. Laura Laurušaitė

Dr. Manfredas Žvirgždas